

Dienos Klausimai

Siame puslapyje telpa LRKSA Direktorių Tarybos rezoliucija priimta pusetmetiniam susirinkime naujų narių vajuus reikalais. Būt gerai, kad į tą rezoliuciją visos kuopos, visi organizacijos veikėjai ir bičiuliai atkreiptų reikiamą dėmesį, visu ryžtingumu įsijungtų į naujų narių prirašymo akciją, taiggi tinkamai pasidarbuotų informacinio vajuus pravedimui lapkričio mėnesį.

U. S. prezidentas Eisenhower per radio ir televiziją pranešė tautai administracijos rūsistatymą Formosos ir kitų salų reikalu, valstybės sekretorius Dulles dviem atvejais irgi pareiškė savo nusistatymą. Rugsėjo 25-tą New Yorke Dulles pareiškė, kad taika daugiausia pareina nuo komunistinės Kinijos ir jos rėmėjos Sovietų unijos nusistatymų. Dulles žodžiais, U. S. nesitrauks nuo savo užimtos pozicijos, nežiūrind raudonųjų grėsinimų imtis jėgos priemonių užgrobti Formosą ir kitas salas. U. S. taipgi nesirengia pripažinti komunistinės Kinijos, nes pripažinimas suteiktų jai didelę paramą išplėsti savo agresingą politiką Azijos kontinente. Rugsėjo 27-tą kalbėdamas Bostone Dulles rimtai išpėjo vakariečius, kad nusileidimas dėl Quomoy ir Matsu salų turėtų rimtų pasekų dėl vakarinės Europos. Jeigu U. S. patenkintų raudonųjų arogantiškus reikalavimus Azijoje, tas tik padrasintų juos agresingoms veiksmams Europoje, vakariečių, susijungusių NATO, susiklausymas ir vieningumas būtų susilpnintas, o tuo pasinaudotų tik jų priešai.

U. S. aukštieji pareigūnai neslepia savo susirūpinimo dėl vidaus kritikos Tolimųjų Rytų politikos reikalais. Daugelis mano, kad dėl mažų salų ši šalis gali būti įvelta į didelį ir sunkų karą su raudonaisiais. Pavyzdin, senatorius Wayne Morse (D.-Ore.) net reikalauja apkaltinti (impeached) prezidentą Eisenhower ir sekretorių Dulles karu kurstytojais, jeigu jie du pasistūti šios šalies karveivius ginti pajūrio salas. Aukštieji pareigūnai gauna daug liaišų kritikuojančių administracijos politiką Tolimuose Rytuose. Tarsi kokia nematoma ranka diriguoja visai šiai kampanijai prieš vyriausybės nusistatymą. Kiti vis dar nenori suprasti ir pripažinti, kad naujos nuolaidos ir raudonųjų laimėjimai atina jų grėsmę ir pavojų pačioms Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

Generolui de Gaulle šiu metų pavasarį atėjusios Prancūzijos vyriausybės priešaky, Kremlius kurį laiką sušalė nuo kritikos ir atakų. Mat, pasitikię, kad de Gaulle bus palankus Kremliaus politikai. Bet po de Gaulle ir vakarinės Vokietijos kanclerio Adenauer sekmingos konferencijos Kremlius atidarė savo gerklę. Komunistų partijos bosas Chruščiovas jau apšaukė de Gaulle fašistų siekiančių tapti Prancūzijos diktatorium. Chruščiovas labai greitai užmiršo sovietų susidraugavimą su nacine Vokietija ir užtraukimą Europai baisios karo nelaimės. Chruščiovas taipgi turi drąsias akis kalbėti apie diktatūrą pats stovėdamas priešakyje šlykščiausios diktatūros pasaulyje. Anot priežodžio—šuns balsas dangaus nepasiekia. Geri prancūzų ir vokiečių santykiai išeis naudon ne tik šiom dviem tautom, bet ir visai Europai. Tą gerai supranta Chruščiovas ir jo komunistai ir dėlto taip nervinasi ir širsta.

ALASKOS GYVENTOJAI SAVO VALIĄ PAREIŠKĖ

Alaskos gyventojai nutarė pasidaryti 49-tą Amerikos valstybę. Šio jų nusprendimo metodus yra vadinamas "referendumu", t. y. viešas balsavimas viešo intereso atveju. Referendumas yra vienas iš tradicinių metodų, garantuotas Amerikos konstitucijos, išreikšti žmonių norus.

Iš anksto buvo tikėtasi, kad referendumas Alaskoje rugpjūčio 26 d. duos daugumą balsų už naują valstybę, taip pat pasprendimas nėra siurprizas. Betgi buvo pranešama, kad balsų už prisijungimą santykis buvo du prieš vieną, tačiau alaskiečiai balsavo penki prieš vieną. Opozicija prieš prisijungimą bagavosi nuomone, kad Alaskos teritorija dar nėra finansiniai pasirengusi susitikti reikiamus finansinius išparengimus, kad pasidaryt Amerikos valstybe pilna šio žodžio prasme.

Ir pats referendumas dar nepadaro Alaskos valstybe, jis yra antras iš trijų žingsnių: pirmas—pereita liepos mėnesį—buvo Kongreso nubašavimas leisti Alaskai prisijungti prie Amerikos; antras—referendumas, išreikšiantis alaskiečių norą prisijungti, ir trečias bus—oficiali prezidento proklamacija, kad Alaska tampa 49-ta Amerikos valstybe.

Procesas, kuriuo Alaska pasidaro valstybe, yra įkūnytas konstitucijoje dar prieš tai, kada šį pasaulio dalis, išskyrus kelis tyrinėtojus, buvo iš viso pasauliui mažai žinoma. Kai Amerikai pasidarė nepriklausoma, mažai buvo žinoma net apie kontinento teritoriją prie Mississippi upės.

Amerikos industrijos ir gyventojų augimas ir progresas nuo tų laikų buvo begalinis ir įvyko daug revoliucinių pasikeitimų. Tačiau neįvyko jokių pasikeitimų demokratiniame procese, pagal kurį nauja teritorija pasidarė valstybe. Alaska sekia tą pačią bendrą procedūrą, kurią perėjo ir visos kitos teritorijos, prisijungdamos prie pirmųjų 13 Amerikos valstybių.

Alaskos dydis ir ekonominis potencialumas iššaukia daug jai pritaikomų sąvokų: ji bus didžiausia valstybė, ji turi begalinis žemės turtus, ypač mineralų, alyvos, medžio ir laukinių žvėrių. Jis nedatekliai taip pat yra atžymimi sekantimis sąvokomis: ji turi tik vieną procentą dirbamos žemės, ji turi mažiausią asfaltuotų kelių ir mažiausią gyventojų, negu bet kuris didelis Amerikos miestas, ir pagal dabartinę sąlygas, ji turi importuoti 95% savo maisto.

Šie kraštutinumai, žinoma, pa-

Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje Centro Įstaiga PAIEŠKO

STASĖS CEPLINSKAITĖS, gyvenusios Lietuvoje, Kauno mieste, Minkauskio g-vėje Nr. 63 ar jos artimųjų giminių, gyvenančių J. A. Valstybėse.

JONO ULINSKO, gyvenusio Lietuvoje, Pajakališkių km., Ariogalos pšt., Kedainių apskr. ar jo artimųjų giminių, gyvenančių J. A. Valstybėse.

JONO CERKIASO, gyvenusio Lietuvoje ar jo artimųjų giminių, gyvenančių J. A. Valstybėse.

ONOS SKRIPUTĖS, gyvenusios Lietuvoje, Pabalių km., Zagarės pšt. ar jos artimųjų giminių, gyvenančių J. A. Valstybėse.

MARIJONOS TALIŪNAITĖS, gyvenusios Lietuvoje, Slabady kaime, Ledokų parap., Ukmergės apskr., ar jos artimųjų giminių, gyvenančių J. A. Valstybėse.

JUOZAPO STASIŪNO, gyvenusio Lietuvoje, Gioglių km., Balmukų vlsč., Ukmergės apskr., ar jo artimųjų giminių, gyvenančių J. A. Valstybėse.

ONOS ir JONO KATAUSKŲ, gyvenusių Lietuvoje, Suvalkų apy., ar jų artimųjų giminių, gyvenančių J. A. Valstybėse.

Aukščiausi paieškai ar apie juos žinių turintieji maloniai prašomi rašyti Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje Centro įstaigai adresu: Lithuanian R. C. Alliance of America, 71-73 So. Washington St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

PRANCŪZIJA TURS NAUJĄ KONSTITUCIJĄ

PARYŽIUS — Rugsėjo 24-tą Prancūzijos vyriausybė ir tautų kolonijų gyventojai referendumo būdu didelę balsų daugumą priėmė premjero de Gaulle pasiūlytą naują konstituciją įsteigiant 5-ąją Prancūzų Respubliką. Pačioje Prancūzijoje 17,767,408 balsuotojai pasisakė už pirmąją, 4,661,858 prieš. Prieš balsavo komunistai ir jų bendrakaičiai.

Naujoji konstitucija suteikia daugiau galių vykdomajai valdžiai. Prezidentas bus renkamas 7 metams ir jis turės teisę skirti premjerą, kurs bus atsakomasis parlamentui. Reikalui esant, prezidentas turės galę paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus. Bendrai, parlamento galės žymiai susiaurintos.

5-tosios respublikos prezidentu, daugumos įsitikinimu, bus išrinktas gen. de Gaulle. Pramatoma, kad komunistų politinė įtaka susilpnės.

Esamos sąlygose LITUANUS atlieka žymias reikšmes ir vertingą informacinį darbą. Žurnalas yra skirtingas nuo kitų lietuvių spausdinamų informacinių leidinių svetimomis kalbomis, jis ju medžiagos nekarvoja, o pateikiamas savąja medžiaga, vykusiai praturtina bendrą lietuvių informacinę veiklą.

Dr. A. Trimakas, VLIKo pirmininkas

VĖL GANDAI APIE GALIMĄ RUBLIO NUVERTINIMĄ. Šį kartą jie remiasi, galbūt, Sovietų Sąjungos prekybos ministro Mikojano kai kuriais pasisakymais Maskvos žurnale "Ušienio prekyba". Mikojanas išsitarė apie planus rublį padaryti "kietėsi" ir laisvai keičiamą į kitas valiutas.

LONDONAS.—Rugsėjo 19-tą paskelbta, kad portugalų jaivo nelaimė, įvykusioj prie Santa Maria salos, žuvo 27 asmenys.

rododama tuo, kuo ji yra daug žadančia šalimi ir šalimi, kuri išlaikytą ir dvikova. Išpildyti pažadus ir būti pasirengusiems eiti į dvikova, sutinkant visas problemas, bus būsimos 49-tos valstybės piliečių uždavinys.

Common Council

Pavergtoje Lietuvoje

LIETUVOJE SIEMET GERESNĖS DERLIUS

Nors tikrų duomenų dar nėra ir negali būti, bet iš atskirų pranešimų jau dabar galima spėti, kad Lietuvoje šiemet yra geresnis derlius, negu perėjais metais. Tačiau dar bus svyravimai atskiruose kolūkiuose tebėra dideli. Kaip perėjais metais viename kolūkyje grūdinių kultūrų buvo gauta vos tik 7 centneriai iš hektaro, o šiemet 13 ir daugiau centnerių, taip ir šiemet derlius, būtinai kolūkiui, labai įvairus.

Nuordymais iš centry, kolūkiams ir tarybinėms ūkiams Lietuvoje yra apsiriami tuo geriausiai javus iškultū. Daug kur kulia-mosios išveiktos žalutis ir grūdai jau tiesiai žemai į grūdų surinkimo punktus, kitaip tariant, tuoj pat išduodami valdžiai. Taip yra Lietuvoje, taip yra ir kitose sovietinėse respublikose. Tarpma, "priveolių panaikinimas", apie kurį sovietinė propaganda tiek kalbė už užsienyje, buvo grynas blifosas. Kai kuriais duomenimis, šiemet į valdžios sandėlius pristatoma net daugiau grūdų, kaip perėjais metais. Ir Lietuvoje ir kitose respublikose šiemet yra visa taip patvarkyta, kad valdžiai būtų atiduotas kuo didesnis kiekis derliaus, o patiekiamas kolūkiams ir kolūkiečiams likę kuo mažesnis.

103 METŲ KOLOKIJETIS DAR EINA Į DARBUS. Tai Benediktas Jurkus, gyv. Užvenčio rajone, Rapalių kaime. Jis dar toks tvirtas, kad netik su grėbliu, bet ir su dalgiu į laukus išleis. Nepasiduosiu ar laimėjusiu, bet šiuo metu jis į stalinuotą korėspondentui.—Pasvalio rajone viename kolūkyje taip pat tebedirba 103 metų amžiaus Mykolas Aleksandravičius. O kitame kolūkyje gyvena 108 metų amžiaus Barbora Karpačienė. Juos visus pralenkia 110 metų Marija Mačiukienė (Krinčino apylinkėje).

TYRINĖJA LIETUVOS KARAIMŲ KALBĄ. Lietuvos Mokslių akademija ir visasąjunginė mokslo įstaigos sistemingai renka medžiagą apie Lietuvos karaimus ir jų kalbą. Karaimai, kaip žinoma, į Lietuvą atsikėlė dar Vytauto laikais, prieš daugiau kaip 500 metų. Ju skaičius dabar nedidelis, skaičiuojamas šimtais. Jie gyvena apie Vilnių, Trakus, Panevėžį. Dabar sudaromas karaimų kalbos žodynas, o taip pat ištraukos iš senų karaimų biblijos vertimų. Karaimai artimi žydams, bet žydais nesiskaito.

ANTALIEPTEI SUTEIKTOS "MIESTO TIPO GYVENVIETĖS" TEISĖS. Nuo naujųjų mokslo metų pradžios busvyti žemės ūkio mokykla pertvarkoma į technikumą, kuris tuos jaunesniusius namų ūkio ir bitininkystės agronomus. Tai būsis pirmas toks technikumus visoje Sovietų Sąjungoje, kaip praneša "Tiesa". Į namų ūkio skyrių priims asmenis su viduriniu išsilavinimu, o į bitininkystės skyrių baigusius 7 vidurinės mokyklos klases. Mokslas tęsis namų ūkio skyriuje 2½, bitininkystės skyriuje 4 metus.

PRASIDĖJUS RUDENS MEDŽIOKLĖS SEZONUI, savaitgaliais iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir kitų vietovių vyksta į medžioklės rajonus šimtai medžiotojų, kaip praneša Vilniaus radijas. Tačiau veikia tam tik-

ri suvaržymai. Pavyzdžiui, per dieną leista nušauti ne daugiau kaip po 5 antis ir tiek pat teterių. Gamtos apsaugos sumetimais Lietuvoje įkurta 150 draus-tinių plotų, viso daugiau kaip 300,000 hektarų. Tuose plotuose gyvūnus šaudyti visiškai uždrausta.

PRADEJO GAMINTI TRANSPORTERIUS. "Atram-os" fabrikas Kaune šiemet pagaminsis pirmuosius 20 pneumaticinius transporterius, kuriais bus galima išaudyti ir kitus pašarus paduoti į 34 metrų atstumą arba aukštį, atpalaiduojant tuo daug darbininkų. Vilniaus "Tiesa" pranešdama apie tą mašiną, pastebi, kad "tai pirmoji tokia mašina mūsų šalyje".

"GYVENAMŲJŲ NAMŲ STATYBA ŠMARIKAI ATSLIKUSI" skelbė rugpjūčio 23 d. Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir Ministerijų taryba bendrame pareiškimė. Ypač esą atsiliekama Vilniuje, Panevėžyje, Klaipėdoje, Tau-agėj, Zagarėje, Pabradoje ir kituose miestuose.

LIAUDIES MENUI TIRTI EKSPEDICIJOS birželio mėnėsį lankėsi Daugų rajone. Buvo tyrinėjama liaudies architektūra, drabužiai, geležies ir medžio išdirbiniai, baldai, mežginiai, keramika, skulptūra ir kt. Vilniuje netrukus bus surinkti liaudies meno eksponatų paroda.

GEDIMINO PILIES BOKŠTE bus įrengtas kraštotyros muziejus skyrius. Projektą paruošė Valstybinio statybos ir architektūros komiteto restauracijos skyrius. Vilniaus miesto vykdomoji komitetas projektą patvirtino. Bokštui pertvarkyti esą paskirta jau 232,500 rublių.

TELŠIUOSE DABAR DVIGUBAI DAUGIAU GYVENTOJŲ, palyginus su prieškariniais metais, praneša Vilniaus "Tiesa". Be trijų esamų vidurinių mokyklų esą numatoma ketvirtąjį, 940 vietų. Mokykloje bus sporto salė ir patalpos dirbtuvėms.

GRYGISKIO POPIERIAUS FABRIKAS plečia dekoratyvinių popierių gamybą. Gaminių dalis perdudoma kai kuriems krašto fabrikams (džutėms, ipakavimui), kita dalis išvežama į Maskvą ir kitas Sovietų Sąjungos vietoves.

AUDINIAI, KURIŲ KANDYS NEPUOLA. Tokius audinius pradėjo gaminti Kauno "Drobės" ir "Litekso" fabrikai. Audiniai apdorojami specialiu prieškanidinių preparatu.

AKLIEJI GAMINA ANTKLODES. Panevėžyje veikia Aklyjų draugijos mokomasis gamybinis kombinatas, kuris gamina vatines antklodes.

KLAIPĖDOS ZVEJŲ MIEŠTELYJE SMELTEJE pastatyta vidurinė mokykla turėsianti 880 vietų.

LENKŲ KOMUNISTŲ PARTIJOS VADAS GOMULKA įsakė visose lenkų valdiškose mokyklose nuimti kryžius bei kitus religinius daiktus nuo sienų. Tokį įsakymą katalikai su-tiko su pasipiktinimu ir manoma, kad šis įvykis vėl prives prie konstitucijų prieš valdžią. (B. Br.)

NAUJ LRKSA CENTRO TELEFONO NUMERIAI

LRKSA centro įstaigos ir "Garso" redakcijos telefono numeriai yra pakeisti naujais numeriais. Dabar šaukiant telefonu reikia vartoti tokius numerius: Valley 3-8876; arba VA 3-8877. Vartojant naujus numerius nesutrukdys susitikimas.

LRKSA DIREKTORIŲ TARYBOS SUSIRINKIMO REZOLIUCIJA

VAJAUS REIKALAI LAPKRIČIO MENUO (SUSIVENIJIMO ĮKORIMO MENUO) SKIRIAMAS SPECIALIAM INFORMACINIAM VAJUI

Direktorių Taryba pusetmetiniam susirinkime, įvykusiame š. m. rugsėjo 15-18 d.d., išklausiusi vajuus eigos pranešimą, plačiai išdiskusavusi naujų narių prirašė-jimo "lausimą ir patvirtinusi Jabartinio vajuus planą nutarė:

1. Pirmoje eilėje patiems labiau įsijungti į vajuus ir naujų narių prirašė-jimo darbą ir bandyti patiems asmeniškai ar savo įtaka, kontaktais ir bendradarbiavimu su kuopų valdybomis ar jų organizatoriais prirašyti iki 1958 bent po 10 naujų narių.
2. Būtinai surasti pastovius organizatorius šiems lietuvių centrams: a) Chicagai; b) Detroitui, Clevelandui, Pittsburgui; c) Baltimore, Philadelphiai; d) Wyoming, Schuylkill kloniams ir Seranton, Pa.; e) New Yorkui ir New Jersey; f) Naujajai Anglijai.
3. Organizatorių įieško Centro Raštinė, Vykdomojo Komiteto nariams ir apskričių valdyboms padedant.
4. Organizatoriai dirba artimiausiam kontakte su kuopomis ir jų valdybomis.
5. Kuopos ir jų valdybos prašomos vieni kontaktė su savo parapijų klebonais.
6. Kuopų vadovybės už suteiktą paramą pasirūpina atsilyginti parapijai savo veikla.
7. Bent vajuus metu kuopų valdybos prašomos dažniau laikyti susirinkimus, kad pasidalintų darbu ne tik naujų narių prirašė-jime, bet ir kontaktuojant tuos narius, kurie yra išbraukimo iš organizacijos pavojuje, ar tie, kurie turėdami Paid-ud ar kitus panašius sertifikatus, nustoja aktyvios narystės ar visai išsibraukia, juos pakalbint nenutraukti savo narystės.
8. Centro valdyba, žinodama, kad jau yra kuopų, neturinčių pilnos valdybos, skatina tuojau ją papildyti, įvykdant ir konstitucijos ir gyvesnės veiklos reikalavimus.
9. Š. m. lapkričio mėnesį praveisti specialų informacinį vajuų, garsinant LRKSA visuose lietuvių katalikų laikraščiuose, per liet. radio valandas, lankyti į kitų organizacijų susirinkimus bei parengimus ir kalbėti apie Susivienijimą; prašyti kunigų klebonų, kad tą mėnesį pargarsintų iš sakyklos Susivienijimą specialiu būdu.
10. Į dabar vedamą vajuų įjungti šį šūki: "Jei LRKSA buvo geras ir naudingas pirmiesiems lietuvių ateiviams Amerikoje, jis turi būti geras—dargi geresnis naujiesiems ateiviams bei vienų ir antrų vaikams."

MIRĖ KUN. PETRAS DVARANAUSKAS Spalių 12-tą Minima KONGREGACIJOS SUKAKTIS

Kazimierietė vienuolė Motina Marija Immaculata (Judita Dvaranauskaitė), Chicago, Ill., gavo žinią, kad šiu metų rugsėjo 19 dieną Barzduose mirė jos brolis kun. Petras Dvaranauskas, 95 metų amžiaus. Palaidotas rugsėjo 21 dieną Marijampolėje.

Vilionis buvo gimęs 1863 m. spalio 20 d. Zeckalnių kaime. Pilviškių parapijoj, Marijampolės apskrity. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje, Seinų seminarijoj ir Petrapilės dvasinėj akademijoj. Kunigo buvo įšvestas 1889 m. liepos 25 dieną.

Dėl kunigo brolio mirties, Motinai Immaculatai ir kitiems jo artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

ČIURLONIO ANSAMBLI buvo pasikvietęs vienas turtuolis duoti koncertų dideliame parke, Clevelande, kur ansamblio klausėsi 2,000 žmonių. Po koncerto spaudoje buvo geri aprašymai.

MASKVA.—Komunistų laikraštis Pravda plačiau komentavo prezidento Eisenhowerio kalbą, ją pavadinod agresinga ir netinkama, kas liečia Formosos klausimą (B. Br.).

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŠKOSIOS DEMOKRATIJOS Studijų Klubų III-ia suvažiavimas-šakrydis įvyko rugsėjo 13-14 d. d. Michigan valstybėj, prie Paw Paw ežero. Suvažiavime buvo aptarti aktualieji klubų veiklos reikalai ir ateities darbo galimybės.

LIETUVISKAS FILMAS LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA, iki šiol buvusi Chicagoje, dabar dviem metams perkeliama į New Yorką.

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ A. E. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY

published by Lithuanian E. C. Alliance of America

Išleista ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Šaltus (straipsnius ir korespondencijas) redaktoriai talso savv asoditras. Nespausdintus raštus grąžina tik pelnoma istoriama pradeta.

DERYBOS—IR KAS TOLIAU?

PRANYS ALSENAS, Kanada

Kaip žinome, Varšuvoje jau pradėtos derybos tarp JAV ir raudonosios Kinijos ambasadorių. Ar jie pasiekės susitarimą? Ar jiems pavyks ką nors nutarti ir susitarti—tai jau kitas dalykas. Greičiausia, kad ne. Pasaulio spauda (demokratinė) pesimistiškai žiūri į tai. Be to, ir visi žinome, kokius pasitarimus vaivasius gali atnešti šitokios konferencijos su raudonaisiais. Juk su tuo pačiu raudonuoju ambasadoriumi, tik amerikietis pasitarimų partneris—kitas—jau Zenevoje buvo tartasi ir turėta netgi per septyniadesimt posėdžių. O kas sutarta ir nutarta?—Nieko.

Ir dabartinis pasitarimas buvo pasiūlytas raudonojo Kinijos premjero, Chou-En-lai. Amerika kvietimo tartis neatmetė, bet iš vienokių ir kitokių to krašto oficialiųjų pareigūnų, o svarbiausia, paties prezidento, Eisenhowerio, pasisakymų matyti, jog Amerikos kieta laikysena raudonųjų atžvilgiu pasidėdė tik todėl, kad parodyti Pekingui (žinoma, ir Maskvai), jog yra tam tikros ribos, kurių negalima leisti raudoniesiems peržengti.

JAV yra pamačiusi, jog raudonoji Kinija, ypač šiuo metu (gal Kruščiovo padrasinta) yra labai agresyvi nuotaikoje, ar gantiška ir nesiskaitanti su žodžiais bei priemonėmis. Privačiame pasikalbėjime su kažkurio Vakarų diplomatu netgi diktatorius Tito įspėjo, jog šiuo metu raudonoji Kinija jaučiasi pajėgi pradėti bent kokius karinius veiksmus su Vakarų pasauliu ir tą savo pasitikėjimą ji gali panaudoti.

Tie patys šaltiniai teigia, jog Tito vakariečių atstovui ir daugiau kai ką yra pasakęs. Esą, jam Mao Tse-tungas ir Chou En-lajus pabrėžė, jog jiems nesirošiusis vainikuotis karaliūnais; apie didžiausias au laikų kautynes įvykusias 1410 metais prie Zalgiro, kur teutonų ordinas buvo sutriuškintas. Apie lietuvių apsikrikščijimą katalikams; apie lietuvių-lenkų uniją, bendrojo seimo narių veto teises, kurios padarė daug žalos; rusų ir vokiečių pastangas susilpninti ir užgrobti—apie tris išdalinimus, Lietuvai patenkant po rusų valdžią. Apie rusų pastangas suprasvolavinti ir surusinti; apie baudžiavą, sukilimus ir spaudos uždraudimą. Apie vyksupo Valandaus ir kitų vadų veiklą ir spaudos atgavimą 1904 metais. Šia proga prelegentas paaiškino apie Amerikos lietuvių pagalbą Lietuvai ir Katalikų Susivienijimo vaidmenį. Pirmojo pasaulinio karo pasekose Rusijai sumokaus, pavergtos tautos, tarp jų ir Lietuva, atgavo laisvę ir nepriklausomybę. Trumpai apibūdino nepriklausomybės laikų padarytą pažangą. Toliau, apie naują Lietuvos pavergimą. Dabar komunistai la-

Todėl, derybos savo keliu, o karas—gali kilti savo. Nors, tie, kas sakant, ir dabar jau kariuojama. Tik, pakol kas, iš vienos pusės...

KETURI METAI KALEJIMO AUKŲ RINKĖJUI

"Jis ilgus metus išbuvo Sibiro taigoše. Su visa šeima ten kankinosi ir badavo. Pagaliau nušvito laisvės rytas: gavo leidimą ir grįžo Tėvynei. Čia negavo teisės apsigyventi senuos tėvų namuose. Pas vėtytus prisiglaudė. Šiek tiek apsitvarkęs ir "įsikūrus" pradėjo rūpintis Sibire likusiais kaliniais, rinko jiems duonos skiautes, rinko panešiotus drabužius ir siuntė. Žinojo kam siūsti, nes ten dar liko tūkstančiai.

Atėjo naktį svetimi vyrai su pikais durtuvais, išvedė aukų rinkėją. Kiti įmetė sunkvežimį žmonų su vaikais. Jis gavo keturius metus sunkių darbų kalėjimo be teisės likti tėvynėje, jį, žmona, nuvežta vėl Sibiran. Siūskite pagalbos poniai ZX, ji perduos maistą kaliniai, siūskite greit šiltesnį rūbą, žiedai būtū būtinai reikalingi žmonai su vaikais."

Šitoki laiškelį rašo BALFO vieni patikimas lietuvis, esąs dar vokiečių prieglobioje. Ir laiško autorius ir kankinys daugeliui iš mūsų yra gerai pažįstamas. Dėl to nerašysiu čia jų vardų. Dar ruskiai sužinoję. Svarbu pats faktas, kad Lietuvoje renkamos aukos Sibiro kankiniams, kad už jų rinkimą baudžiama iki 4 metų katanga ir ištėrimu į Sibirą.

Stebint mūsų balfininkų prašymus ir šauksmus spaudoje, kartais gali pamanyti, kad ir JAV baudžiama kalėjimo aukų rinkėjai ir aukotojai Sibiro kaliniais. Priešingai, Amerikos vyriausybė aukas nurašo nuo taksų, o BALFO veikėjas ir aukų rinkėjas visad gali būti ramus. Tačiau reikia visiems mums įduoti, nelaukti, kad Eisenhower'is mūsų brolius kankinimus pats pradės po pakietą siūsti.

Pageibą visūčia BALFO centras jam visais galimais būdais, tik kad už skatikų nedaug. Juk tai ne kiemo kito, o visų lietuvių reikalas, o pats BALFO tik lietuvių tarnas, tik vardas.

Rudens vjaus proga (BALFO)

vajai vyksta daugelyje vietų, aciu geriems veikėjams) ir norisi prašyti, raginti, šaukti: vargelis didelis, prašymų gausybė, o rankų jau taip mažai. Jei negali eit parinkti aukos (bijai kalėjimo?), tai nors aukok, aukok—kas liko nuo autobuso, ar "si-p-o" restorano tarnul, bet aukok, kad jaustumėi jog esi lietuviškos šeimos vaikas, o tavo broliai sesės kenčia baisingai verglį.

Kun. L. Janušas, BALFO reikalų vedėjas

P. S. Jei pats surinksi kiek aukų, ar bent nori tiesiai paaukoti, viską siusk: United Lithuanian Relief Fund, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

MIRE G. A. RING

"Eltos Informacijų" Skandinavijos bendradarbio pranešimo Oslo mieste mirė buvęs Lietuvos generalinis garbės konsulas Norvegijoje, Gustavas A. Ring, 69 metų amžiaus. Generalinis konsulas Ring jaunystėje buvo linkęs norvegų karo mokyklai, vėliau keliems metams persikėlė į Ameriką. Grįžęs į tėvynę, įsteigė firmą prekybai rasomomis ir katomis buvimo mašinėlėmis. Jo firma pasidarė viena stambiausių firmų Norvegijoje. Velionis visais laikais buvo ištikimas Lietuvos draugas. Būdamas Lietuvos generaliniu konsulu, daug prisidėjo prie gerų santykių tarp tų dvejų kraštų išvystymo. Už nuopelnus Lietuvai buvo apdovanotas tarp kitko Gedimino ordenu su žvaigžde. Buvęs vienas iš Norvegų-Baltų draugijos steigėjų. Lietuva gerioje atmintyje palaikys savo ištikimą drauga.

Lietuvos interesus Norvegijoje toliau atstovaus Lietuvos garbės konsulas Oslo, H. M. Hansen, kuris taip pat liko ištikimas laisvosios Lietuvos draugas ir atstovai dabartinėse sąlygose lietuviams padėti.

WASHINGTONE vis stipriau reikiama mintis, kad Rusija tuojau grąžintų 11 JAV laivų, kurie nukrito su transportiniu lėktuvu prieš dvi savaites Arnenioj. Paskutinėm dienom rusų užsienio ministerija Maskvoje neleido Amerikos atstovams su lakūnais nei pasikalbėti (B. Br.).

SULYG VĒLIAUSIŲ DAVINTŲ, šiuo metu Lietuvos ginklas yra eksportuojamas į 34 šalis. Būkovėkų spaudos pranešimu, ginklas šį vasarą rinko 248 žmonas. Daugelis rinkėjų yra padirio gyvenojai ir žuvininkai žmonos.

PAMOKINANTI PASKAITA APIE LIETUVOS ISTORIJA

Trečiadienį, rugsėjo 17-tą, vakare, Susivienijimo centro įstaigos patalpose, Wilkes-Barre, įvyko įdomi paskaita apie Lietuvos istoriją, kurią laikė Serantų universiteto profesorius, Susivienijimo Istorijos autorius dr. A. Kučas. Kadangi dauguma klausytojų sudarė čia gimę ir augę, tai paskaitą laikė angli kalba.

Prof. A. Kučas apibūdino Lietuvą kokia ji buvo 13, 14 ir 15 šimtmečiuose. Daug kas mus suplaka su slavais, tuo tarpu lietuviai Pabaltijy apsigyveno trys tūkstančiai metų prieš Kristų, taigi jau penki tūkstančiai metų kaip jie ten gyvena. Lietuvių kalba neturi panašumo nei vokiečių nei slavų kalboms. Pirmoji vietoje ji gimininga sanskritui, po to lotynų ir gotų kalboms. Toliau aiškino apie senovės lietuvių tikybinius reikalus; apie amulkesnius lietuvių bendruomenių susijungimą sudarant valstybę — vadovaujant kunigaikščiui Mindaugui (trynkam amžiuje); apie vokiečių ordino puolimus, kurie paskatino lietuvių stipriausią organizuoti. Lietuvių užkariavimai nebuvo kavinai, jie palikdavo užimtos teritorijos net tuos pačius valdovus. Paaikino apie Vytauto Didžiojo pasirošimus vainikuotis karaliūnais; apie didžiausias au laikų kautynes įvykusias 1410 metais prie Zalgiro, kur teutonų ordinas buvo sutriuškintas. Apie lietuvių apsikrikščijimą katalikams; apie lietuvių-lenkų uniją, bendrojo seimo narių veto teises, kurios padarė daug žalos; rusų ir vokiečių pastangas susilpninti ir užgrobti—apie tris išdalinimus, Lietuvai patenkant po rusų valdžią. Apie rusų pastangas suprasvolavinti ir surusinti; apie baudžiavą, sukilimus ir spaudos uždraudimą. Apie vyksupo Valandaus ir kitų vadų veiklą ir spaudos atgavimą 1904 metais. Šia proga prelegentas paaiškino apie Amerikos lietuvių pagalbą Lietuvai ir Katalikų Susivienijimo vaidmenį. Pirmojo pasaulinio karo pasekose Rusijai sumokaus, pavergtos tautos, tarp jų ir Lietuva, atgavo laisvę ir nepriklausomybę. Trumpai apibūdino nepriklausomybės laikų padarytą pažangą. Toliau, apie naują Lietuvos pavergimą. Dabar komunistai la-

biausia kovoja prieš lietuvių tautinę dvasią ir prieš religiją. Užbaigus paskaitą sekė paklausimai ir kurdus prelegentas atsakinėjo. Dr. A. J. Valibus davė klausimą—kas susimokė Lietuvai; V. T. Kvetkas—kodėl gudai savinai Lietuvos didvyrius; adv. T. E. Mack—apie lietuvių lenkų santykius; T. Grigas—kodėl komunistai trukdo susiliekimui ir susirašiniams su Lietuvos žmonėmis; Al. Kalinauskas—apie lenkų lietuvių sukilimus.

Paskaitų rengimo komiteto pirmininkas adv. T. E. Mack nuosirdžiai padėkojo dr. A. Kučui už įdomią ir pamokinančią paskaitą.

Paskaitoje dalyvavo apie 40 asmenų. Pirmajai paskaitai praėjus su dideliu pasisekimu, kultūrinių programų komisija, kurią sudaro adv. Th. E. Mack-Mikelsonis, adv. Edw. W. Lopatto ir V. T. Kvetkas, jau planuoja kitą programą, kuri numatyta spalį mėnesį. Prelegentu numatytas kalbininkas prof. Salys iš Philadelphiajos.

Paskaitoje dalyvavo apie 40 asmenų. Pirmajai paskaitai praėjus su dideliu pasisekimu, kultūrinių programų komisija, kurią sudaro adv. Th. E. Mack-Mikelsonis, adv. Edw. W. Lopatto ir V. T. Kvetkas, jau planuoja kitą programą, kuri numatyta spalį mėnesį. Prelegentu numatytas kalbininkas prof. Salys iš Philadelphiajos.

"SPORTO ZINIŲ" LAIKRASTIS

Po trumpos vasarinės pertraukos pasirodė naujas (8-9) "Sporto Zinių" numeris, išėjęs mažesnio formato, bet su daugiau (12) puslapių. Čia randame aprašymus apie VIII Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynes, baltiečių plaukymo, lauko teniso ir futbolo pirmenybes, įvairių žinių iš Lietuvos, sportinio pasaulio ir sporto nuotrų. Numeris yra gausiai iliustruotas ir jame telpa 14 įdomių nuotraukų.

Šį mėnesinį sporto laikraštį leidžia Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas Š. Amerikoje. Jį redaguoja Edvardas Sulaitis, o administratoriumi yra Jeronimas Gaižutis (8459 So. Paulina Ave., Chicago 20, Ill.).

Netrukus šis laikraštis mints savo metines, todėl būtų gražu, jog visi sportininkai ir sporto mėgstantieji visuomenę juo plačiau susidomėtų ir jį paremtų. Edv. Sulaitis

Tikslu Paskatinti Lietuvių Literatūros Išvystymą Skelbiamas

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJODŽIO JAUNIMO LITERATŪROS KONKURSA

Konkurso laimėtojams bus įteiktos šios premijos: 1) ASS jaunimo literatūros premija už geriausią prozos kūrinį—\$50.00. 2) ASS jaunimo literatūros premija už geriausią poezijos kūrinį—\$150.00.

Prozos kūrinyms gali būti apy-saka, feljtonas, trumpa novelė, ar kitas prozos darbas, savo esme priklausąs grožinei literatūrai, ir neturpemis, kaip 2000 žodžių, bei nelgesnis, kaip 3000 žodžių. Poezijos kūrinyms gali būti eilėraščių grupė arba poema, epinio, lyrinio ar humoristinio žanro, neturpemis kaip 200 žodžių ir nelgesnis, kaip 1500 žodžių. Premijuoti kūriniai bus visų pirma išspausdinti "Mūsų Vydžio" žurnale.

Konkurse gali dalyvauti vis lietuviai, bet kokių (išskyrus komunistines) pažiūrų, ir priklausą bet kokiems lietuviško jaunimo susigrupavimams, o taip pat ir tie, kurie visiškai nedalyvauja lietuviškose organizacijose, se, bet jaučią lojalumą Lietuvai ir jos kultūrai. Amžiaus riba—iki 30 metų.

Konkurso temų pasirinkimas yra laisvas. Nenustatoma jokių ideologinių rėmų, išskyrus tai, kad konkursui pasiūstis rakiniai privalo sudaryti įsąs lietuvių literatūrą. Pagrindiniai reikalavimai yra aukštąs meninis lygis, ir ištikimybė autoriaus išpažintamiems meniniams ir moraliniams principams.

Rakiniai turi būti pasirašyti slappyvardžiu, o atskirame voke turi būti suteikta autoriaus pavardė, vardas; adresas ir gimimo data.

Rakinius prašoma siūsti šiuo adresu: R. Šilbajoris, 108 East College Street, apartment 3, Oberlin, Ohio.

Rakiniai gauti vėliau, negu 1959 m. balandžio 30 d. nebus juri komisijos vertinami. Tie, kurie nori gauti savo rakinius atgal, turi atsiųsti pakankamai

pašto ženklų persiuntimo išlaidoms padengti. Jury komisiją sudaro: M. Katiškis, A. Landsbergis, H. Radauskas ir R. Šilbajoris.

NAUJI LEIDINIAI (Atsiųsti paminti)

RINKTINĖS MINTYS, spaudai parengė Juozas Prunskis. Spaudė "Lietuvių Dienų" leidykla, Los Angeles, Calif. 1958 m.

Tai miniatūrinė gyvenimo išminties ir poezijos antologija, kurioje surinkta tūkstančių patirtis. Rinkinyje taipina graiki, romėnų, pirmųjų krikščionybės amžių, viduramžių ir naujųjų laikų mokslininkų, mintytojų, rašytojų, sociologų, religininkų, o taip pat savųjų, lietuvių ryškiųjų asmenybių daugelį minčių ir pasisakymų.

Aforizmai ir citatos sudėtos pagal turinį ir eina abėcėties tvarka pradėdant A—Abejoni-mas, Abstinencija... ir baigiant Z—žmoniškas, Zodis, Knyga bus naudinga paskaitininkams, kalbėtojams, o taip pat įdomi ir nešanti gilios minties, jautrios širdies ir atgavios šaltinį kiekvienam skaitytojui dažnam jo gyvenimo momente.

Parankaus formato, gerame popieriuje, kaina \$4.00.

LAUDIES SOKIS LIETUVOJE, V. R. Sandargienė. Viršelis paruošė H. Šalkauskas, iliustracija V. Saudargas. Iliedio P.L.E. Vokietijos krašto valdyba, 1958 m. 140 puslapių. Kaina nepažymėta.

AMERIKOS LIETUVIŲ IR ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS (1872-1949). Df. Alj girdo Margerdo. Spaudė "Naujienos", 1956 m. Chicago. 366 pusl. Kaina nepažymėta.

PROF. JURGUTIS, kuris čia visos spaudos buvo paskelbė mirtusiu, paskutinėmis žiniomis tebėra gyvas Lietuvoje.

LITUANUS ZURNALAS IR MES

Jau keli metai J. A. Valstybės rodo lietuvių studentų leidžiamas informacinis žurnalas angli kalba, kuris kitataučius supažindina su Lietuva, jos dabartine padėtimi ir jos įvairių gyvenimo sričių kūrybinėmis pastangomis. Per šį laiką žurnalas yra susilaukęs palankių atsiliepimų ir juo susidomėjimas dar vis auga, liudydamas darbo prasmingumą.

Tačiau vieni studentai nėra pajėgūs vykdyti šį savo užsiomimą: jiems reikia visų lietuvių tautos. Per metus žurnalo leidimui reikia 5,000 dolerių, kuriuos daugumoje reikia surinkti iš aukų, nes daug žurnalo egzempliorių yra siunčijama nemokamai kitataučių mokslo įstaigoms.

Todėl šiuo metu yra vykdomas Lituanus parėmimo vjaus, kurio centrinė būstinė yra Clevelande. Šio vjaus vykdytojai ir žurnalo leidėjai prašo ir laukia įvairios tautos, kuri igalins žurnalaugti ir stiprėti. Žurnalo adresas: Lituanus, 916 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y. Edv. Sulaitis

ATRASTOS 400 METŲ SENIENOS

Archeologiniai kasinėjimai Ventspilės rajone, Sarmatų kaime, davė įdomių iškasenų. Atrastos gyvenvietės ir namų apyvokos daiktai, kurių kilmė, archeologų nuomone, siekia 2000-3000 metų prieš Kristų. Iš gausių gintaro ir kitų dirbinių daroma išvada, kad Baltijos pajūryje gyventojai jau prieš dešimtį tūk metų buvo palyginamai aukštos kultūros (Kaip žinia, ir Lietuvoje po karo buvo atkastos senienos, kuriostaip pat pavirtina, kad Baltijos pajūryje gyventojai lietuvių jau keletą tūkstančių metų prieš Kristaus gimimą buvo pasiekę aukštos kultūros laipsnį). E.

LIETUVOS ATSTOVAS PRIEMIMUOSE

Lietuvos Atstovo pareigas eina, Juozas Kajeckas, pastaruoju metu dalyvavo sekančiuose priėmimuose kitose ambasados priėmimomis progomis: Urugvajaus ambasadoriaus, Lacartė priėmimo rugpjūčio mėn. 25 d. Nepratikusybės šventės proga, Australijos ambasadoriaus, Beale priėmimo rugsėjo mėn. 9 d., to valstybės Užsienio Reikalų ministerio, R. G. Casey, garbei; Naujosios Zelandijos ambasadoriaus ir Jungtinių Tautų Asamblėjos pirmininko, Sir Leslie Munro priėmimo rugsėjo mėn. 10 d., jo atsisveikinimo, išeinant iš einamų pareigų proga ir El Salvador ambasadoriaus, Castro priėmimo rugsėjo 15 d. to valstybės Nepratikusybės šventės proga.

J. Kajeckas dalyvavo buvusio Amerikos ambasadoriaus Portugalijai, pulk. M. Robert Gutterholm, ruošiamose išleistuvėse N. Zelandijos ambasadorių, Sir Leslie Munro, rugsėjo 28 d. Jis taip pat dalyvavo Postmaster General ruošiamoj ceremonijoje "Laisvės Čempionų" pašto ženklų serijos, Lajos Kossuth pagerbtuvėse, rugsėjo 19 diena.

SUOMIAI PAMINEJO A. SABALIAUSKĄ

"Helsingin Senomat" rugpjūčio 22 d. įsidėjo alga, dvejų skilčių straipsni apie rašytoją kanaaninką A. Sabaliauską ryšiai su jo 85 metinėmis. Plačiai rašoma apie suomių "Kalevalos" ir "Septynių brolių" romano vertėją. Laikraštis kritikuoja, kad sovietinė leidykla Lietuvoje, išleidusi 1950 m. tą romaną, nerado reikalo knygoje pažymėti, kad ją išvertė A. Sabaliauskas, o žymi tik vyriausiąjį redaktorių ir korektorių pavardes. Straipsnis pajavirintas keliomis nuotraukomis. Malonu pažymėti, kad suomių spaudoje dažnai pasisakoma Lietuvos ir lietuvių reikalais. E.

GENEROLAS MICHAILOVAS, "Grįžimo į tėvynę Komitete" pirmininkas Berlyne, esąs tariamai "sveikatos smetimais" iš tų pareigų atšauktas ir grįžęs į Maskvą. Jo vieton esąs paskirtas atsargos generolas majoras Sergėjus Višnevskis (gimęs 1893 Baltgudijoje). E.

CHICAGO. — Rugsėjo 24-tą paskelbta, kad popiežius Pijus XII-sis arkivyskupas Albert G. Meyer iš Milwaukee paspyrė Chicago arkivyskupu—misio kardinalo S. Stritch įpėdinu. Chicago arkidiecezija yra didžiausia visoj Amerikoje—turi 1,982,030 katalikų.

SAULETAS RUDUO LYGUMOSE

Tarytum uždegtos didžiulės vaško žvakės, šventorūjų spindai saulės nuplieksti klevai; ir tarpe jų mažai hažnyčia klūpo, kaip mergaitė baltais rūbeliais,—ir visai lengvai, kaip mintys jos—melsvi ir skaidrūs dūmai sklaiستosi ir plakas.

Visuose lygumų kraštuos liepsnoja smilkstantys laužai— ir dainos skamba ilgesingos ir bekrastės... Atrodo, kad dainuoja lygumose vieniši liekni beržai, linguojančiom šakom apsvaigusios jų dainos teka,—

Ir lygumos atrodo plačios, aiškios ir taip gyvos,— bet širdyje giliai paslėpusios jau savo keistą mirtį. Henrikas Nagys

MOKSLO METAMS PRASIDĖJUS

PRANYS ALSENAS, Kanada

Štai, su rugsėjo pradžia, prasidėjo ir mokslo metų mokyklose. Tūkstančių tūkstančiai mokinių, užbaigę vasaros atostogas, kartu su visais malonumais ir nerūpestingumu, vėl rado prieiglobstį už mokyklų sienų, kur bus skiepyjama į jų jaunus protus ir širdis mokslo tiesos ir praktiškojo gyvenimo dėsniai. Kartu su mokslo metų pradžia—ant mokytojų pečių gūla labai sunki ir didelė atsakomybė. Šią tiesą labai gerai supranta mokiniai tėvai, patys mokytojai ir, be abejonės, turi suprasti mokyklų vadovybės, anglosaksiskųjų mokyklų pavyzdžiu— vadinamieji Education Board'iai. Nuo pastarųjų ypač priklauso mokyklose esamoji tvarka, mokinių laikymosi taisyklės už mokyklos sienų, mokytojų teisės ir pareigos mokyimo ir auklėjimo atžvilgiais ir t. t.

Deja, kai rašantysis šias eilutes stebi Kanados mokyklinio jaunimo drausmingumą ir jų elgesį už mokyklos sienų, atrodo, kad to auklėjimo šio krašto mokyklose tarytum permaža. Tik, kad tas pat vaizdas ir JAV mokyklose.

1956 m. balandžio 16 dieną Montreale dienraštyje "The Gazette" buvau paskelbęs ilgoką rašinį, užvardintą "The Habits of Canadian Students", kuriame išvardinau visą eilę Kanados moksleivių atrodančių nenormalių elgesio reiškinii, tačiau ir tą rašinį teatsakė tik viena oponentė, Rosanna Seaborn, kuri nepaneigė mano faktų iš esmės, bet norėjo tik apginti mokinių laisvę devėti mokyklose melynias darbo kelnes, vadinamas "blue jeans". Gi šiaip — nors kanadiečiai labai jautrūs tokioms atvejais—niekas daugiau nereplikavo. Vadinasi, sutiko su mano teigimais.

Aname rašinyje teko pabrėžti, jog Kanados, kaip jauno krašto, pažanga yra didelė, gal net skaitytina milžiniška. Tačiau—pakol bus pasiekta viršūnė—reikės dar kanadiečiams padirbėti. O tas darbas—guls ant dabarties jaunimo pečių ir priklausys nuo jų pasiruošimo tą darbą dirbti. Dėlto jaunimas ir turi būti ne tik mokomas, bet ir auklėjamas būti praktišku, estetišku ir atišku.

Kanados Moksleiviai Nepraktiški

Aname rašinyje nurodžiau, jog šaltomis ir vėjuotomis dienomis, lyjant ir snigiant — nuomomis rankomis jie nešasi didžiulius glėbėjus knygas, dėl ko jie, be abejo, persišaldo rankas ir gadinna knygas. Kai kurie iš jų nešasi mažyčius odos portfelius, į kuriuos betgi telpa vos pora knygų. Visas kitas knygas—nešasi atvirai rankose. Tuo tarpu Europoje, daug neturtingesniuose už Kanadą kraštuose, moksleivių dauguma knygas nešasi didukuose odos portfeliuose. Todėl jie nenušala rankų ir knygos visuoje sauglos nuo lietaus, sniego ir kitokių oro atmainų. Kodėl gi Kanados mokytojai nepateikią sugestijų mokiniams kaip pasiekti didesnio patogumo?

Kanados Moksleivių Reikalai

Kanados moksleiviai mėgsta užsisūti ant savo drabužių nugarų sutrupintus ar pilnus savo mokyklų vardus, kaip pavyzdžiui, "U of T" (vadinasi—University of Toronto) arba "RY-ERSON" (Ryerson High School) ir tt. Atrodytu, jeigu mokiniai nori pasirodyti, kas esą, ar neireikėtų siekti studentiško nebeitinai reikšia prabanga. Dabar įprate—jie tokiais pasilikis ir tuomet, kada pasidarys patys profesoriais, mokytojais, diplomatais ir tt.

Kanados moksleiviai mėgsta užsisūti ant savo drabužių nugarų sutrupintus ar pilnus savo mokyklų vardus, kaip pavyzdžiui, "U of T" (vadinasi—University of Toronto) arba "RY-ERSON" (Ryerson High School) ir tt. Atrodytu, jeigu mokiniai nori pasirodyti, kas esą, ar neireikėtų siekti studentiško nebeitinai reikšia prabanga. Dabar įprate—jie tokiais pasilikis ir tuomet, kada pasidarys patys profesoriais, mokytojais, diplomatais ir tt.

Deja, šio krašto ir mokinių tėvai į šiuos reikalus perdaug skeptiškai žiūri (gal tai iš perdidelio "demokratiškumo"?). 1955 m. Toronto Ryerson High School direktorius paliepi mokiniams daugiau nebeatieiti mokyklą mėlynomis darbinėmis kelinėmis. Tuomet vietinė spauda pasipylė mokiniams ir jų tėvų laisvą su priekaisiais direktoriui. Girdi, jis "užtruojąs" mokinių laisvę, nurodydamas jiems kaip rengtis.

Zinoma, gal šiame atvejyje buvo kiek nors kaktas direktorius todėl, kad jis psichologiškai nebedaug mokinių tokiam žygiui iš anksto, nurodydamas, jog mokykla mokiniams—tai šventovė. Gi einant į šventovę—reikalinga rengtis švariai, gražiai ir tvarkingai—kaip einant į bažnyčią. Baigdamas aną rašinį, pabrėžiau, jog mano manymu, jeigu mokykloms neišmokina savo auklėtinii etikos, estetikos, gražių manierų—jos neparengia jų pilnutiniam gyvenimui.

Kanados Moksleivių Elgesys

Nurodžiau, jog didelė dalis kanadiškiosios moksleivių ir savo elgesį, atrodo, visiškai nekretipia jokio dėmesio.

Kai jie grįžta iš mokyklų į namus, beveik visi, be jokios išimties, berniukai ir mergaitės gatvėse rūko. Stovi didžiuliais būriais ant šaligatvių ir neleidžia praeiviams prasilenkti. Pavasarį daugelis berniuku ir mergaičių susėda ant privačių namų vėjų (pievėčių), kur rūko, išdrienią visokius pokūsus, šūkauja ir teršia popiergaliais žmonių nusšvarintais pievutes. Tai nėra moksleivių gražių manierų pavyzdys. Jeigu jie nori pasėdėti ant pievon, turina kur nors į vie-

GREITAI • GERIAUSIAI • LENGVAI PINIGAI! LIETUVA 10 Rublių už 1... Mokestis \$5.— iki \$50.00 PIRMAI GARANTUOTA KVVITAS PAROPINAMAS EXPRESU PER 2 SAVAITES GRAMERCY 744 Broad Street Newark 2, New Jersey, U.S.A. Leista Bankų Dept. spausda

LECTURE OF DR. ANTANAS KUCAS ACCLAIMED

The first of a series of lectures sponsored by the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America was held Wednesday night, September 17, 1958, in its new home office building, 173 So. Washington Street, Wilkes-Barre. It was greatly appreciated and acclaimed by a crowd which completely filled the meeting room in which the lecture was held.

Dr. Kucas developed the topic in such fashion that was clear and logical, and which was the cause for his listeners being captivated. There was complete silence and rapt attention as he brought out the history of Lithuania in chronological order. He began by stating that archeological discoveries strongly indicate that the Lithuanians resided in the same Baltic area as far back as 3,000 B. C. Coins and other discoveries indicate that there had been contacts with the Greeks and Romans of those days. Definite proof of this is through usage of amber in its various forms. It is a known fact that amber is found in no other place in the world except on the Baltic coast of Lithuania.

The history of Lithuania up to the twelfth century is not very clear, excepting through the discoveries as indicated, until Mindaugas united the three Lithuanian states of Prussia, Latvia and Lithuania. Dr. Kucas emphasized the fact that Prussians were not Germans, but that they were a Lithuanian branch and were subjugated by the Knights of the Cross by continuous wars under the pretext of christianizing the pagan Lithuanians. Mindaugas was baptized as a Catholic and the Pope crowned him as the king of Lithuania.

He traced Lithuania's course up to the present day, bringing out that the greatest period in Lithuania's history was during the reign of Vytautas the Great. During that period Lithuania controlled the territory from the Baltic to the Black Sea. Dr. Kucas told of an incident during his school days when he visited archives in the city of Koenigsberg where the guide opened a strongbox, and showed a document signed by Vytautas which was in excellent condition.

Dr. Kucas told his audience of another experience while visiting a museum in Finland. The guide here said that he and his countrymen would be very happy if they had but one such great leader as Vytautas.

Dr. Kucas also told of the connection of the Lithuanian language with the Sanskrit. After comparisons, authorities discovered that many Lithuanian words were similar to those in Sanskrit. This is unquestionable proof of the ancient history of the Lithuanian language.

Russia controlled Lithuania in the eighteenth and nineteenth centuries, during which time Lithuanians were forbidden to publish reading material in their native tongue. Any such material confiscated by the Russians was considered contraband and treated accordingly. Such efforts were exerted in an attempt literally "to kill" the Lithuanian language, but these measures did not accomplish Russia's purposes. The Lithuanian race, however, was too stalwart and persevering to crumble even under such opposition. In 1904, the Lithuanian people were given freedom of the press.

It was surprising to note the number of younger people in the audience, and especially the interest indicated during the discussion period. It was practically unanimous that the audience would like to hear more on Lithuanian history.

It was only natural in the short period of one hour that Dr. Kucas could touch only on the highlights of Lithuanian history that covered five thousand years. Dr. Kucas particularly stressed the period of expanding Lithuania and the greatness of its leaders. Therefore, it would be appreciated if Dr. Kucas would elaborate on the reasons for lack of leaders in most all fields in latter history.

Attorney Thomas E. Mack presided. In answer to a question by attorney Mack at the conclusion of the lecture as to whether more such lectures were desired, the audience almost unanimously expressed the wish for more.

Attorney Edward W. Lopatto was co-chairman. K. V. - E. G.

THE NATIONAL CATHOLIC COMMUNITY SERVICE

In a world beset with international troubles, Uncle Sam's armed forces—numbering some 2,600,000 persons—today are serving on "front lines" around the globe, defending the nation against enemy attack and helping to preserve a tenuous peace. Almost one-half of the Armed Forces are located at bases or on ships outside of the Continental United States in 68 countries.

Contributing to the morale and efficiency of the nation's defenders is the National Catholic Community Service (NCCS), a member agency of the United Service Organizations, Inc. (USO), and the official arm of the Catholic Church in the United States, which assists in serving their religious, spiritual, social, recreational, educational, and welfare needs. Founded on November 13, 1940, NCCS has carried on a continuous, far-reaching program for nearly twenty years in the interest of national defense.

Financial support for this world-wide Catholic effort comes from the hundreds of Community Chest and United Fund campaigns conducted annually throughout the country, mostly in October and November. As a result of the local, federal drives, which usually include USO, NCCS is able to provide much-needed assistance to the armed forces, almost one-third of whom are Catholic.

The American GIs today are predominantly a very young group. These youngsters are "on their own" for the first time in their lives. They are strangers in communities to which they are unaccustomed; they are lonely. They miss the strong influences of home, parish, and friends.

NCCS tries, as far as is humanly possible, to recreate these home town relationships by marshaling the Catholic and other resources of the defense-affected localities in support of the USO program and by providing decent, home-like clubs which the men and women in uniform may use when they are away from the military bases.

USO clubs and other facilities are operated by the NCCS in communities near major military installations in this country. Overseas, NCCS provides professional staff for USO operations in Paris, Casablanca, Istanbul, Athens, Guam, Naples, Rome, Manila, Tokio, and Seoul.

By the strict USO standards, and who act as hostesses at USO social functions. He can enjoy dances, games, tours, picnics, and generally find ample opportunity to satisfy his special interests. A highlight is the Sunday supper, offering tasty home-cooked food, prepared and served by a local church group. On special occasions, such as Thanksgiving and USO Pal Day, arrangements are made for military personnel to be invited by local townspeople for home hospitality.

There is a growing number of young military families who benefit from the USO - NCCS program. (Dependents of members of the armed forces number 2,500,000.) Vitally important to this group is the USO housing service. In many USO clubs there are laundry and nursery facilities. Priests and professional and business men are brought in to advise young parents on special family problems. Classes in child-care, sewing, cooking and other domestic duties are scheduled for the wives. There are also family organized USO family clubs where the couples plan their own social and recreational activities.

A primary aim of the NCCS program is to supplement the work of the chaplains and other priests in helping Catholics in the armed forces to practice their faith. For that reason, every NCCS operation has a priest-moderator, appointed by the Bishop of the diocese, who acts as the Bishop's representative and who assists servicemen and women who come to him with spiritual problems.

Through the NCCS influence, Catholic personnel are reminded to attend Mass and to receive the sacraments regularly. In cooperation with the chaplains and the moderators, religious activities such as retreats, pilgrimages, days of recollection and Communion, Breakfasts are arranged. Rosaries, prayerbooks, missals, and medals are distributed free. The presence of Catholic volunteers is an important factor, also, in keeping Catholic youth close to the faith. Under the stimulus of the NCCS banner, thousands of Catholic groups and individuals are cooperating to assist with the USO-NCCS program.

An indication of the scope of USO-NCCS activities is evidenced by the fact that in 1957 NCCS distributed 271,853 religious articles to members of the armed forces through chaplains and NCCS clubs, reported a building attendance of over 6,704,194 persons, and offered 22,812 group activities to 2,877,385 persons. An average of 8,637 volunteers per month donated close to over 941,357 hours of service in USO-NCCS units.

COUNCIL 29 KNIGHTS OF LITHUANIA

NEWARK, N. J. — Council 29 held a meeting on September 16th. It was called to order in St. George's Hall, 180 New York Avenue, by president Joseph Sakavich and opened with prayer by Rev. Peter Toraitis, assistant of Holy Trinity parish. There was a fine turn out of members for session.

Highlight of evening were the reports of Frank Vaskas and Mrs. Anna Pocius delegates to the recent national convention of the Knights of Lithuania held at Philadelphia, Pa. During course of session talks were given by Monsignor Ignatius Kelmelis, pastor of Holy Trinity and spiritual director of local group, and Rev. Toraitis.

Charles Strolis, chairman, announced that council will sponsor a Harvest Festival Dance on Saturday evening, November 22 in St. George's Hall. Conclave brought to a close with singing of Knights of Lithuania hymn and prayer by Monsignor Kelmelis.

After meeting a party was given in honor of Joseph Sakavich to celebrate his elevation to National Presidency of the Knights of Lithuania organization. He was chosen to the high office of the National Convention in Philadelphia and is the first person in lengthy history of Council 29 thus to be chosen for National position. Two of our council members were selected to head Ritual and Cultural committees respectively, they were Albin Jankauskas and Jack J. Stukas. We congratulate on all three on their elevation and wish them a most successful year in their various functions.

Movies production of natural gas were shown after party.

THE NEW YORK AND NEW JERSEY DISTRICT KNIGHTS OF LITHUANIA will have a busy week end of it October 18th and 19th. On the former date a roaring twenties dance will be sponsored by district and it will be held in St. George's Hall, Newark, N. J. The next day a district meeting will take place at Kearney, N. J., with Council 90 playing role of host for that day. Time scheduled for district conclave will be 3 P. M.

SPORTS CHICAGOJE

Chicago LSK Neris valdybos sąstatai truputį pasikeitė. Dabar jis atrodo taip: Aleksas Lauraitis—pirmininkas, Edvardas Sulaitis—vicepirim., Vitolis Litvinas—reikalų vedėjas, Dalia Kolbaitė—išdininke, Zigmas Ziupsnys—sekretorius.

Chicago LFK Lituanicos futbolo rinkinys pirmose rudens rašo pirmenybių rungtynėse įveikė meksikišką Necaca komanda 1:0. Jie šio mėnesio paskutini savaitgalį važiuoja į Toronto, kur dalyvaus LSK Vytycs sukaktuvinėse varžybose.

Benediktas Žemaitis, anksčiau nemaža pasisekęs sporto srityje, baigęs karinę prievolę, sugrįžo atgal į Chicago.

LSK Neris lapkričio mėn. 29-30 d. d. yra numatęs surengti Chicago Lietuvos krepšinio žaidynes.

Chicago Lietuvos lauko teniso pirmenybėse vyrų vieneto nugalėtoju išėjo Liudas Andrijauskas, baigėme įveikė Algį Juodikį. Vyrų dvejetainė laimėjimą sugriebė L. Andrijauskas ir A. Juodikis, baigėme sudoroje J. Prapuolienį ir dr. Kauną. Moterų vieneto nugalėtoja tapo V. Žemaitienė.

Pirmenybės surengė LSK Neris, o jas pravedė E. Sulaitis. Dalyvavo 13 tenisininkų. Edv. Sulaitis

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J. — 8-tos kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio. — 8-tos kuopos susirinkimas bus spalio 6-tą dieną, 7:30 P. M., Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave. Visos narės-nariai, dalyvaus.

PHILADELPHIA, Pa. — 10 kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, tuoj po sumos šv. Kazimiero parapijos kambary.

BALTIMORE, Md. — 12-tos kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, 9:30 ryte, šv. Alfonso parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa. — 14 kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, tuoj po sumos, šv. Trejybės parapijos svetainėje.

TAMAQUA, Pa. — 18-tos kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėje svetainėje.

PHILADELPHIA, Pa. — 20 kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, šv. Jurgio parapijos svetainėje.

PATERSON, N. J. — 65-tos kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, 2 P. M., šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 147 Montgomery Place.

RACINE, Wisconsin. — 67 kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėje svetainėje, 815 Park Avenue.

SCRANTON, Pa. — 83-tos kuopos susirinkimas bus spalio 2-ą dieną, K. of P. svetainėje, Church Avenue, 7:00 P. M.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, po 10 val. Mišų Lietuvių šv. Trejybės parapijos svetainėje (po bažnyčia).

HAZLETON, Pa. — 90-tos kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, tuoj po sumos, pas p. Stasiukonį, 107 Green St., W. Hazleton, Pa.

SO. BOSTON, Mass. — 94 kuopos susirinkimas bus spalio 5-tą dieną, mas 800-1,200 rubl.; vilnonis kostiumas 1,500-1,700 rubl.; medžiagos medžiagos kostiumas 2,500-3,000 rubl.; lietaiškis, paprastas 350 rubl.; vašarinis paltas (importuotas iš Rytinės Vokietijos) 1,500 rub. T. Z.

ATTY. ANTHONY J. YOUNG MEMBER OF BOSTON FINANCE COMMISSION

Anthony J. Young of Dorchester, prominent Lithuanian attorney and for the past nine years a member of the District Attorney's staff for Suffolk County, has been appointed by Governor Foster Furcolo to membership on the Finance Commission of the City of Boston.

Well-known for his activities in Lithuanian civic, social, and church functions, he will assume his post on the commission following confirmation by the Executive Council.

Well-equipped for his responsibilities, Mr. Young spent five years practice in accounting and taxation with a well-known Boston accounting firm before joining the District Attorney's office.

He is a graduate of Boston schools and holds three college degrees, including a Master of Laws degree from Northeastern University.

He is a member of the American, Federal, Massachusetts, and Boston Bar associations and the Tax Court of the United States Bar.

Mr. Young is president of St. Peter's Chapter, National Council of Catholic Men, a member and former president for four years of the South Boston Lithuanian Citizens Association, and a Past Supreme First Vice-president of the Knights of Lithuania, a national organization.

He also holds membership in the Dorchester and Brighton American-Lithuanian Citizens clubs, St. Peter's Holy Name So-

LIETUVIŲ PASAKOS ANGLŲ KALBA

LITHUANIAN FOLK TALES, lietuvių pasakos anglų kalba išėjo jau iš spaudos. Pasakas leidimui paruošė Stepas Zolbarskas, iliustravo Ada Korsakaitė, paaiškinamasias pastabas parašė dr. Jonas Balya. Knyga didelio formato, gražiai iliustruota, 209 pusl. Iliustr. Gerald J. Richards leidykla Brooklyn. Knygoje yra apie 40 lietuviškų pasakų, tarp jų žinomos Eglė žalčių karalienė, Sigutė, Dvilika brolių juodvarniais lakščiusių ir kitos.

Observers consider the commission as the most important office concerning financial matters of the capital city of the Commonwealth.

He is a graduate of Boston schools and holds three college degrees, including a Master of Laws degree from Northeastern University. He is a member of the American, Federal, Massachusetts, and Boston Bar associations and the Tax Court of the United States Bar. Mr. Young is president of St. Peter's Chapter, National Council of Catholic Men, a member and former president for four years of the South Boston Lithuanian Citizens Association, and a Past Supreme First Vice-president of the Knights of Lithuania, a national organization. He also holds membership in the Dorchester and Brighton American-Lithuanian Citizens clubs, St. Peter's Holy Name So-

COLUMBIA UNIVERSITY

in the City of New York, New York 27, N. Y. SCHOOL OF GENERAL STUDIES Department of Linguistics Winter and Spring Sessions 1958-1959

* G.S. Lithuanian 1-2—Elementary Lithuanian. 2 points each Session. Dr. Alfonsas Sesplaukis. 6:35-8:15 p. m., Wednesday, Room 604B Casa Italiana. First meeting of the class October 1, 1958.

An introduction to modern Lithuanian, which will give practice and drill in the written and spoken language. * G. S. Lithuanian 3-4—Intermediate Lithuanian. 2 points each Session, Dr. Alfonsas Sesplaukis. 8:25-10:50 p. m., Wednesday, Room 604B Casa Italiana. First meeting of the class, October 1, 1958.

This course will include a review of the essentials of grammar, the reading of moderately difficult texts dealing with literary, historic and cultural life of Lithuania.

Prerequisite: G. S. Lithuanian 1-2 or the equivalent. G.S. Lithuanian 5-6—Advanced Lithuanian. 2 points each Session. Dr. Alfonsas Sesplaukis. 6:35-8:15 p. m., Friday, Room 606 Casa Italiana. First meeting of the class, September 26, 1958.

A study of the advanced elements of Lithuanian grammar. Readings, oral practice of increasing difficulty (Donelaičio, Baranaukos, Mainonia, Žemaitis, etc.).

JUGOSLAVIJA.—Iš šis pranešama, kad Raudonoji Kinija susipyko su Jugoslavijos valdžia ir nutraukė visus diplomatinis ryšius. Iš Peipingo atskoma, kad ir Sovietų Rusija nutraukė visus ryšius su Jugoslavija (B. Br.).

DIEVAS SU MUMIS MAZIESIEMS KATEKIZMAS Angli ir lietuvių kalbose Angli kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Debonis. Iliustr. šv. Kazimiero Seserys. 78 puslapų, pavalkuotas. Kaina 30 centų apsuptytas. Užsąsknt kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Persiuntimui siuntinių į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitas respublikas naudokitės patarnavimu patikimos, atdyžios ir skubios firmos GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc. 135 West 14th Street, New York 11, N. Y., Tel. CH 3-2583 (Licensed by USSR) MŪŠŲ SKYRIAI: 308 W. FOURTH ST. BOSTON 27, MASS. Tel. ANdrew 8-5040 141 SECOND AVE. NEW YORK CITY 39 Raymond Plaza West NEWARK, N. J. Tel. MArket 2-2877 900 LITERARY ROAD CLEVELAND 13, OHIO Tel. TOver 1-1461 132 FRANKLIN AVE. HARTFORD, CONN. Tel. CHapel 6-4724 11339 JOS. CAMPAU DETROIT 12, MICH. Tel. TOWnsend 9-3980 332 FILLMORE AVE. BUFFALO 6, N. Y. Tel. MOHawk 2674 632 W. GIRARD AVE. PHILADELPHIA 23, PA. Tel. WALnut 5-8378 Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių Jūsų giminiams ir dragams, kreipkitės į mūsų patyrusius, atdyžios ir mandagius skyrių vedėjas, kurie maloniai suteiks Jums visus nurodymus. Mūsų didžiulė firma, turėdama tiksliausias patenkinčių klientų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresu pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Mūsų įtaisoje yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, pramonės gaminių: skaitalų, avalynės, laikrodžių padoms žemiasiomis kainomis. Atsiminkite, kad mes esame specialistai siuntinių persiuntime.

